

GS-Voorstel
Besluitnummer
PZH-2026-
897724741
DOS-2026-0002746

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	12 oktober 2026	n.v.t.

Onderwerp

Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027

Advies

1. Vast te stellen het Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027.
2. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten over het Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027.
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting behorende bij het Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om:

- In alle stukken de titel aan te passen van 'actieplan' naar 'stappenplan'.
- In het actieplan op pagina 12 niet te stellen dat dit de eerste stappen zijn aangezien deze al in een eerder stadium al gezet zijn.
- In het actieplan op pagina 2 aan te geven dat de verdere uitwerking van de Visie Zuid-Holland Digitaal nog volgt.

Bijlagen

- GS brief aan PS - Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027
- 261005 Stappenplan Digitale Autonomie 2026-2027

Toelichting voor het College

Het Stappenplan Digitale Autonomie beschrijft de provinciale koers voor het versterken van digitale weerbaarheid, continuïteit en handelingsruimte binnen de provinciale organisatie. Het stappenplan vormt een nadere uitwerking van de ambities uit de Visie Zuid-Holland Digitaal, waarin digitale autonomie is benoemd als één van de leidende principes voor de digitale ontwikkeling van de provincie. Daarbij sluit de provincie aan bij relevante ontwikkelingen binnen Europa, het Rijk en andere overheden.

Digitale autonomie gaat niet om het vermijden van afhankelijkheden, maar om het bewust organiseren, beheersen en waar nodig verminderen van afhankelijkheden die de continuïteit van provinciale taken kunnen raken. Het stappenplan richt zich nadrukkelijk op de provinciale organisatie. Bredere maatschappelijke en interbestuurlijke ontwikkelingen worden gevolgd, maar maken geen onderdeel uit van de voorliggende koers voor de interne bedrijfsvoering.

Met dit stappenplan geven Gedeputeerde Staten tevens invulling aan motie 2115 'Zuid-Holland kiest voor digitale soevereiniteit', die zich richt op een gefaseerde overstap naar Europese digitale alternatieven en het verminderen van afhankelijkheden van Amerikaanse Big Tech-bedrijven. Deze ambitie wordt binnen het stappenplan geplaatst in een bredere benadering van digitale autonomie. Daarbij staat niet uitsluitend de herkomst van technologie centraal, maar het versterken van de continuïteit, weerbaarheid en handelingsruimte van de provincie. Europese en open alternatieven worden daarbij actief meegewogen als mogelijke instrumenten om digitale autonomie te versterken, zonder deze als doel op zichzelf te beschouwen.

Het stappenplan kiest voor een gefaseerde risicogestuurde aanpak. Op basis van analyses van het provinciale applicatielandschap en digitale afhankelijkheden richt de provincie zich op die onderdelen waar versterking van continuïteit, weerbaarheid en handelingsruimte de meeste meerwaarde heeft.

De vier sporen beschrijven hoe digitale autonomie wordt versterkt:

- kritieke afhankelijkheden beheersbaar maken;
- digitale autonomie onderdeel maken van nieuwe keuzes;
- handelingsruimte versterken rond digitale voorzieningen;
- kennis, samenwerking en verandervermogen versterken.

De aanpak wordt toegepast binnen zeven prioritaire thema's van de provinciale organisatie:

1. IT-infrastructuur en beveiligingsvoorzieningen;
2. operationele technologie (OT);
3. bestuurlijke besluitvorming en democratisch proces;
4. data- en informatievoorziening;
5. personele en financiële processen;
6. digitale werkplek en samenwerking;
7. geo-systemen en -informatie.

De vier sporen beschrijven hoe digitale autonomie wordt versterkt; de zeven thema's geven aan waar deze aanpak met voorrang wordt toegepast. Daarmee ontstaat een samenhangende aanpak gericht op het versterken van digitale weerbaarheid, continuïteit en handelingsruimte binnen de provinciale organisatie.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 8 - Bedrijfsvoering - Financiën en Organisatie.
Financiële risico's	: De financiële consequenties van de uitvoering worden begin 2027 nader uitgewerkt.

De eerste fase richt zich op het verder vergroten van inzicht, prioritering en governance, én op het uitvoeren van eerste maatregelen om ongewenste digitale afhankelijkheden te beheersen en waar mogelijk te verminderen. Deze activiteiten en maatregelen kunnen binnen de reeds beschikbare budgetten worden uitgevoerd.

Voor een volgende fase in het verder vergroten van de digitale autonomie wordt in 2027 een bestuurlijke afweging gemaakt over het gewenste ambitieniveau en de daarbij passende maatregelen en benodigde middelen. Eventuele aanvullende financiële consequenties worden betrokken bij de reguliere planning- en controlcyclus.

Juridisch kader

Het besluit stelt de beleidsmatige koers voor digitale autonomie binnen de provinciale organisatie vast. Aan de vaststelling van het stappenplan zijn geen directe juridische verplichtingen of financiële aanspraken verbonden.

De uitvoering vindt plaats binnen bestaande wettelijke en provinciale kaders op het gebied van aanbesteding, informatiebeveiliging, privacy, archivering, contractmanagement en digitale dienstverlening.

Voorafgaande besluitvorming

Op 8 juli 2026 hebben Provinciale Staten motie 2115 'Zuid-Holland kiest voor digitale soevereiniteit'¹ aangenomen.

Op 1 september 2026 hebben Gedeputeerde Staten het behandelvoorstel vastgesteld en besloten de gevraagde uitwerking vorm te geven in één integraal actieplan.

In de Statenvergadering van 26 september 2026 hebben Provinciale Staten de motie als afgedaan beschouwd².

Op 2 december 2026 is de inhoudelijke bespreking van het stappenplan geagendeerd voor de Statencommissie Bestuur, maatschappij en middelen (BMM).

¹ https://pzh.notubiz.nl/document/17196050/2?connection_type=17&connection_id=13602508

² https://pzh.notubiz.nl/document/17455583/1?connection_type=17&connection_id=13856282

Proces

Het stappenplan vormt de bestuurlijke koers voor digitale autonomie binnen de provinciale organisatie.

Na vaststelling door Gedeputeerde Staten wordt het stappenplan ter bespreking in de Statencommissie BMM van 2 december 2026 voorgelegd.

Parallel aan de behandeling wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan waarin prioritering, planning, governance, capaciteit, monitoring, financiële consequenties en mogelijke investeringsopgaven nader worden uitgewerkt. Het uitvoeringsplan wordt begin 2027 ter besluitvorming aan Gedeputeerde Staten voorgelegd.

Participatie en rolneming

Het stappenplan is opgesteld met betrokkenheid van relevante interne disciplines, waaronder Digitaal Bestuur, I&A Kaders & Advies, Domein Uitvoering (OT), Architectuur, Informatieveiligheid, Inkoop en Concerncontrol.

Digitale autonomie is een gezamenlijke opgave. Daarom werkt de provincie samen met andere provincies, gemeenten, omgevingsdiensten en het Rijk. Binnen IPO-verband en de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) worden kennis, instrumenten en gezamenlijke aanpakken ontwikkeld die kunnen bijdragen aan de digitale autonomie van de provincie. De provincie neemt actief deel aan deze ontwikkelingen door kennis en ervaringen te delen, zelf bij te dragen aan nieuwe initiatieven en waar relevant gebruik te maken van kennis, instrumenten en gezamenlijke voorzieningen die door andere overheden worden ontwikkeld.

In het eerste kwartaal van 2027 wordt beoordeeld op welke onderdelen verdere aansluiting bij deze ontwikkelingen meerwaarde heeft voor de provinciale aanpak.

Communicatiestrategie

Na vaststelling door Gedeputeerde Staten wordt het Stappenplan Digitale Autonomie aangeboden aan Provinciale Staten.

Het stappenplan staat geagendeerd voor bespreking in de Statencommissie BMM van 2 december 2026.